

Buro Maerlant
Landschap, Ecologie & Ruimtelijke Ordening

BM-NOTITIE 2011

terrein

Ecologische quickscan in het kader van de Flora- en faunawet

, 2 juni 2011

Inhoud

	Blz
1 Inleiding	3
1.1 Algemeen	3
1.2 Methode / doel	3
1.3 Beschrijving van het plangebied en de toekomstige ingrepen	3
2 Wet- en regelgeving	4
2.1 Flora- en faunawet	4
2.2 Algemene Maatregel van Bestuur (AMvB)	4
3 Resultaten van het veldonderzoek	7
3.1 Algemeen	7
3.2 Beschermde soorten: resultaten en verwachting	7
4 Conclusies en aanbevelingen	9
Conclusies	9
Aanbevelingen	9
Literatuur	10

Impressie van het
plangebied.
Foto: Buro Maerlant
31-05-2011.

1 Inleiding

1.1 Algemeen

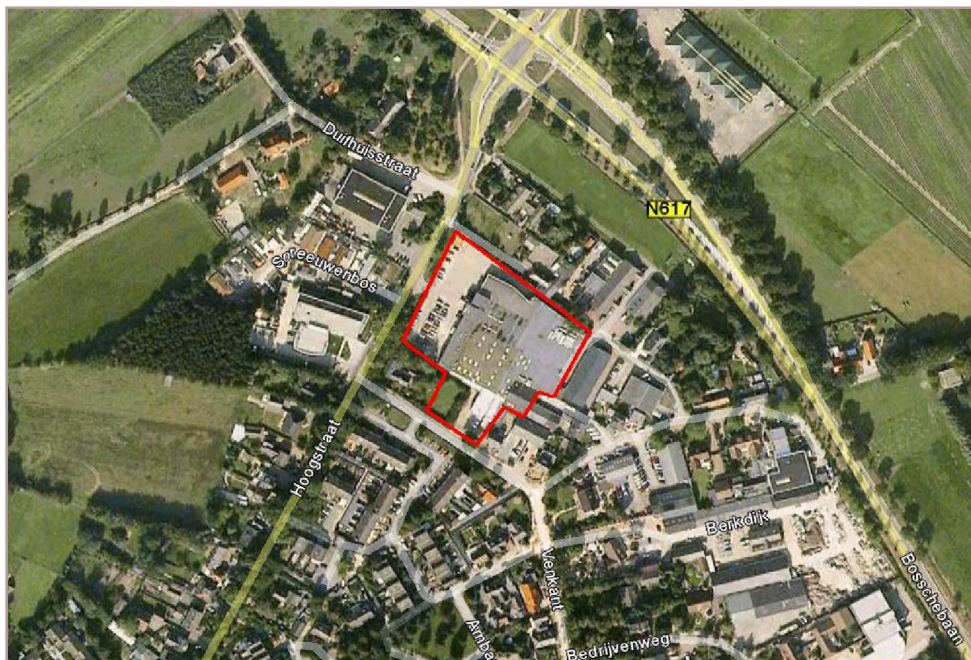
In opdracht van Wintraecken advies heeft Buro Maerlant een ecologische quickscan uitgevoerd op de locatie [redacted] terrein in de gelijknamige gemeente. Het veldonderzoek werd uitgevoerd op 31 mei 2011. Aanleiding van het onderzoek is de voorgenomen wijziging van het bestemmingsplan en de toekomstige ingrepen.

1.2 Methode / doel

De ecologische quickscan bestaat uit een gerichte veldinspectie naar de eventuele aanwezigheid van beschermde flora en fauna. Tijdens een éénmalig veldonderzoek werd het plangebied zelf en de directe omgeving onderzocht op de aanwezigheid van diersporen zoals uitwerpselen, krap- en graafsporen, en is de vegetatie bekeken. Tevens werden waarnemingen van aanwezige diersoorten gedaan. Op basis van *expert-judgement* werd een inschatting gemaakt van het mogelijk voorkomen van beschermde soorten. Dit werd afgewogen tegen de toekomstige ontwikkelingen. Doel van het onderzoek is een goed onderbouwde inschatting te geven, zodat kan worden gehandeld conform de Flora- en faunawet.

1.3 Beschrijving van het plangebied

Het plangebied Stegeman terrein ligt binnen de bebouwde kom van Sint-Michielsgestel in de gelijknamige gemeente (figuur 1). Het huidige plangebied omvat een braak liggend terrein en een gedeelte van een tuin. Men is voornemens de voormalige bedrijfslocatie te herontwikkelen voor de realisatie van een bouwmarkt, een Boerenbond en een tweetal bedrijfswoningen.

Figuur 1
Globale begrenzing van het plangebied (rood) op Google Earth. Het terrein ligt momenteel braak. De bebouwing op de foto is niet meer aanwezig.

2 Wet- en regelgeving

2.1 Flora- en faunawet

De Flora- en faunawet heeft betrekking op de bescherming van in het wild voorkomende plant- en diersoorten. Deze bescherming heeft als doel het voortbestaan van soorten (géén individuen) te waarborgen. Het veroorzaken van schade aan planten en dieren is in principe verboden, tenzij men hier uitdrukkelijke toestemming voor heeft (nee, tenzij principe). De verbodsbepalingen gelden voor circa 500 plant- en diersoorten.

Verbodsbepalingen

De volgende verbodsbepalingen (tabel 1) in de Flora - en faunawet zijn voor dit onderzoek relevant:

Artikel	Verbodsbepaling
8	Het verbod om planten behorende tot een beschermde inheemse plantensoort, te plukken, te verzamelen, af te snijden, uit te steken, te vernielen, te beschadigen, te ontwortelen of op enigerlei wijze van hun groeiplaats te verwijderen.
9	Het verbod om dieren te doden, te verwonden, te vangen, te bemachtigen of met het oog daarop op te sporen.
10	Het verbod om dieren opzettelijk te verontrusten.
11	Het verbod om nesten, holen, of andere voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaatsen van dieren, te beschadigen, te vernielen, uit te halen, weg te nemen of te verstoren.
12	Het verbod om eieren van dieren, behorende tot een beschermde inheemse diersoort, te zoeken, te rapen, uit het nest te nemen, te beschadigen of te vernielen.
13	Het verbod planten, producten van planten of dieren dan wel eieren, nesten of producten van dieren, behorende tot beschermde inheems of uitheemse dier- of plantensoorten te vervoeren, ten vervoer aan te bieden of af te leveren.

Tabel 1
Beknopte weergave verbodsbepalingen uit artikel 8 t/m 13 uit de Flora- en Faunawet

Zorgplicht

In artikel 2 van de Flora- en faunawet wordt verwacht, dat iedereen voldoende zorg in acht neemt voor alle (dus ook niet beschermde) planten en dieren en de leefomgeving. Het kan worden gezien als een fatsoenseis.

2.2 Algemene Maatregel van Bestuur (AMvB)

In 2005 heeft de minister van LNV door middel van een AMvB de regels vereenvoudigd door wijziging van artikel 75 van de Flora- en faunawet. Bij ruimtelijke ontwikkelingen, bestendig

Tabel 2
Beschermsre-
gimes 1 t/m 3
AMvB artikel 75
van de Flora- en
faunawet

Categorie	Omschrijving
1	In deze categorie zijn algemeen voorkomende beschermde soorten opgenomen. Bij ruimtelijke ontwikkeling, bestendig beheer en onderhoud of bestendig gebruik, geldt voor deze soorten geldt op voorhand een vrijstelling van artikel 8 t/m 12. Dit is zonder verdere eisen (lichte toets). Voor andere activiteiten dient een ontheffing te worden aangevraagd.
2	Hier onder vallen minder algemene, niet bedreigde soorten. Indien men werkt volgens een goedgekeurde gedragscode is geen ontheffing nodig. In de andere gevallen is een ontheffing nodig. Voor het verkrijgen van een ontheffing dient men aan te tonen, dat er geen inbreuk wordt gedaan op de gunstige instandhouding van de soort.
3	Tabel 3-soorten zijn strikt beschermd. Dit zijn soorten uit bijlage IV van de Habitatrichtlijn en bedreigde soorten die bij Algemene Maatregel van Bestuur zijn aangewezen. Alle vogelsoorten vallen hier ook onder. Voor broedende vogels wordt in principe nooit ontheffing verleend, omdat werkzaamheden buiten het broedseizoen kunnen worden uitgevoerd. Voor ruimtelijke ontwikkeling is een ontheffing nodig. Deze wordt alleen verkregen als wordt aangetoond, dat geen alternatieven voor handen zijn en wezenlijk negatieve effecten kunnen worden uitgesloten. Van de initiatiefnemer wordt gevraagd schade zoveel mogelijk te beperken(mitigatie) en dienen veelal alternatieven te worden geboden(compensatie). Door een effectbeoordeling via een uitgebreide toets en een compensatieplan kan onder voorwaarden een ontheffing worden verkregen. Indien sprake is van bestendig beheer en onderhoud of bestendig gebruik dient men te werken met een goedgekeurde gedragscode. Indien men deze niet zelf op heeft gesteld, is het mogelijk gebruik te maken van reeds bestaande gedragscodes. Als geen gedragscode voor handen is dient een ontheffing te worden aangevraagd. Voor overige activiteiten is altijd een ontheffing nodig, waarbij bovengenoemde criteria gelden.

Indien alleen tabel-1 soorten worden aangetroffen volstaat voor ruimtelijke ontwikkeling een quickscan (lichte toets). Wanneer tabel 2 of 3- soorten worden aangetroffen of worden verwacht kan afhankelijk van toekomstige ingrepen en de soort aanvullende toetsing nodig zijn (uitgebreide toets). Doorgaans is daarvoor intensiever onderzoek nodig in het geschikte jaar-getijde.

Per augustus 2009 is de beoordeling Flora- en faunawet bij ruimtelijke ingrepen door de Dienst Regelingen gewijzigd, waardoor bij **aantoonbaar** voldoende mitigatie en compensatie voor strikt beschermde soorten niet altijd meer een ontheffing hoeft te worden aangevraagd. Ontheffingen voor Habitatrichtlijnsoorten worden vrijwel niet meer verleend. Nesten van vo-

gels zijn doorgaans alleen beschermd tijdens het broedseizoen. Van een beperkt aantal vogelsoorten zijn nesten ook buiten het broedseizoen en dus jaarrond beschermd (zie tabel 3).

Tabel 3
Beschermscategorieën nesten, waarvan de verbodsbepalingen van artikel 11 van de Flora- en faunawet jaarrond (1 t/m 4) of tijdens het broedseizoen (categorie 5) gelden

Categorie	Omschrijving
Jaarrond beschermde nesten	
1	Nesten die, behalve gedurende het broedseizoen als nest, buiten het broedseizoen in gebruik zijn als vaste rust- en verblijfplaats (voorbeeld: steenuil).
2	Nesten van koloniebroeders die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk zijn van bebouwing of biotoop. De fysieke voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar (voorbeeld: roek, gierzwaluw en huismus).
3	Nesten van vogels, zijnde geen koloniebroeders, die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing. De (fysieke) voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar (voorbeeld: ooievaar, kerkuil en slechtvalk).
4	Vogels die jaar in jaar uit gebruik maken van hetzelfde nest en die zelf niet of nauwelijks in staat zijn een nest te bouwen (voorbeeld: boomvalk, buizerd en ransuil).
Niet jaarrond beschermde nesten	
Let op: onderbouwing en eventueel nader onderzoek echter gewenst	
5	Nesten van vogels die weliswaar vaak terugkeren naar de plaats waar zij het jaar daarvoor hebben gebroed of de directe omgeving daarvan, maar die wel over voldoende flexibiliteit beschikken om, als de broedplaats verloren is gegaan, zich elders te vestigen (voorbeeld: boerenzwaluw, ekster, groene specht en spreeuw).

Van alle categorieën vogels in hierboven genoemde tabel is het belangrijk aan-of afwezigheid van nesten / territoria aan te tonen. Via een omgevingscheck en eventueel nader onderzoek is dit mogelijk.

3 Resultaten van het veldonderzoek

3.1 Algemeen

Het veldonderzoek werd uitgevoerd op 31 mei 2011 door [REDACTED]. Het plangebied bestond uit braak liggend terrein en een gedeelte van een tuin.

Biotopen

Het plangebied bestaat uit de biotopen:

- Braakliggend zandig terrein;
- Tuin bestaande uit een grasveld, enkele jonge bomen (ondermeer grove den en zomereik) en hagen van laurierkers en meidoorn. Holten en/of nesten werden in het plangebied zelf niet waargenomen.

Ecologische waarden van het plangebied werden beoordeeld als nihil.

3.2 Beschermde soorten in het plangebied en de omgeving: resultaten en verwachting

Planten

Er werden geen door de Flora- en faunawet beschermde plantensoorten aangetroffen. Dit zijn kritische soorten waarvoor geschikte habitat ontbrak.

Grondgebonden zoogdieren

In het plangebied werden op het konijn na (uitwerpselen, graafsporen) geen sporen aangetroffen van grondgebonden zoogdieren. Het plangebied heeft door aard en de ligging in de bebouwde kom ook weinig voor grondgebonden zoogdieren te bieden. De aanwezigheid van strikter beschermde grondgebonden zoogdieren kan met zekerheid worden uitgesloten.

Vleermuizen

In het plangebied ontbreken elementen die kunnen dienen als verblijfplaats voor vleermuizen zoals bebouwing en/of geschikte holle bomen. Aanwezige bomen waren jong en hadden géén voor vleermuizen geschikte holten en/of spleten en kieren. In de tuin was net buiten de rand van het plangebied een dode fruitboom aanwezig die gedeeltelijk hol was. Echter was deze aan de bovenzijde geheel open waardoor de regen vrij spel had en derhalve beoordeeld als ongeschikt voor vleermuizen.

De tuin is geschikt foerageergebied voor vleermuizen. In deze context worden soorten verwacht zoals gewone dwergvleermuis en laatvlieger. Het oppervlak van de tuin is dermate klein, dat met zekerheid géén sprake kan zijn van essentieel foerageergebied. Effecten op de foerageermogelijkheden van vleermuizen zijn derhalve uitgesloten.

Vogels

Het overgrote deel van het plangebied lag ook braak en was derhalve ongeschikt voor broedvogels. In de jonge bomen en hagen in de tuin werden geen nesten waargenomen, echter zijn deze in principe geschikt voor algemene 'tuinvogels' zoals heggenmus, winterkoning en

Sint- Michielsgestel Stegeman terrein

Notitie Flora- en faunawet

merel. In het plangebied werden ook geen sporen aangetroffen van jaarrond beschermde vogels (nesten, zie tabel 3). Huismus, eveneens jaarrond beschermd, werd in het plangebied niet waargenomen. In de holle fruitboom, net buiten het plangebied, werd een broedende holenduif waargenomen een soort van categorie 5 beschermde nesten. Buiten het broedseizoen zijn deze nesten niet beschermd.

Amfibieën en vissen

In het plangebied ontbrak water, zodat voortplantingslocaties en of aanwezigheid van beide soortgroepen op voorhand uitgesloten kunnen worden. Als landhabitat voor amfibieën heeft het plangebied niets te bieden. De aanwezigheid van amfibieën kan vrijwel zeker worden uitgesloten. Strikter beschermde soorten komen met zekerheid niet voor.

Overige soortgroepen

Voor de overige door de Flora- en faunawet beschermde soortgroepen ontbrak in het plangebied geschikt leefgebied.

4 Conclusies en aanbevelingen

Conclusies

Uit het onderzoek blijkt het plangebied potentieel van betekenis voor algemene broedvogels. Voor overige beschermde soorten is het plangebied met zekerheid géén leefgebied, of zijn effecten op voorhand uitgesloten.

Aanbevelingen

Bij het bouwrijp maken van de tuin men rekening te houden met eventueel broedende vogels. Bomen en struiken kunnen door algemene vogels worden gebruikt. Derhalve wordt aanbevolen bomen en struiken buiten het broedseizoen te verwijderen. De meeste vogels broeden in de periode half maart tot augustus. Alle broedgevallen zijn beschermd onafhankelijk van de hier boven genoemde globale periode.

Het braak liggende terrein (overgrote deel van het plangebied) is op dit moment géén leefgebied voor strikter beschermde soorten. Aanbevolen wordt verregaande verruiging te voorkomen, zodat soorten zich alsnog kunnen vestigen.

Literatuur

Broekhuizen, S., B. Hoekstra, V. van Laar, C. Smeenk, en J.B.M. Thissen, 1992.
Atlas van de Nederlandse zoogdieren. KNNV Uitgeverij, Utrecht.

Diepenbeek, A. van, 1999.
Veldgids Diersporen (tweede druk, 2003). KNNV Uitgeverij, Utrecht.

Meijden, R. van der, 2005. Heukel's flora van Nederland. Wolters-Noordhoff, Groningen.

Internet

- » [Google Earth](#)
- » www.natuurloket.nl
- » www.nederlandsesoorten.nl
- » www.ravon.nl
- » www.rijksoverheid.nl/ministeries/eleni
- » www.telmee.nl
- » www.vzz.nl

Buro Maerlant Dorpsstraat 17 4271 AA Dussen

T

E | www.BuroMaerlant.nl

KvK 18091206

Sint- Michielsgestel Stegeman terrein
Notitie Flora- en faunawet